

ΕΚΠΑΙΔΕΤΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑΝ.

Εις τὸ νότιον μέρος τῆς Ἰταλίας ἐπικρατεῖ ἀδιαφορία μεγίστη πρὸς τὰ τῆς ἐκπαιδεύσεως, καὶ σκότος περισσὸν,—ἀποτελέσματα φυσικὰ δεσποτικῆς κυβερνήσεως. Ἡ πρωτεύουσα, Νεάπολις, εὐρίσκεται μὲν εἰς στάσιν καλητέραν παρὰ τὰ πλειότερα τῶν λοιπῶν μερῶν τοῦ βασιλείου, μὲν δὲ τοῦτο καὶ αὐτὴ ἀπέχει πολὺ τοῦ δέοντος. Λιὰ τοὺς ἄρρενας περιέχει στοιχειώδη σχολεῖα 29, περιλαμβάνοντα, τὸ 1831, 1636 μαθητὰς, ἥ 57 εἰς ἔκαστον σχολεῖον. Παραδίδονται δὲ ἀνάγνωσιν, γραφὴν, ἀριθμητικὴν, κατήχησιν, χρηστοήθειαν, καὶ γραμματικὴν. Εἰς τὰ πλειότερα ἐξ αὐτῶν ὑπάρχει ἔνας μόνον διδάσκαλος· εἰς τινὰ δὲ, ἥ ἀριθμητικὴ καὶ ἡ θρησκεία παραδίδονται ὑπὸ ἄλλων διδάσκαλων. Άνοι μόνον παρεδέχθησαν τὸ ἀλληλοδιδακτικὸν σύστημα· καὶ τοῦτο δὲ εἰσήχθη τὸν καιρὸν τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως. Στοιχειώδη σχολεῖα τῶν κορασίων εὑρίσκονται 23, συχναὶ ὁμενα ὑπὸ περίπου 2,000 μαθητῶν, ἥ 86 κατὰ μέσον δορυ εἰς ἔκαστον σχολεῖον. Διδάσκονται δὲ ἀνάγνωσιν, γραφὴν, νοεράν ἀριθμητικὴν, καὶ τὴν κατήχησιν, μὲ τὰ συνήθη ἐργόχειρα. Ἐκάστον σχολεῖον διδάσκεται ὑπὸ μᾶς διδασκαλίσσης, καὶ γενικῶς μᾶς ὑποδιδασκαλίσσης. Ἀλληλοδιδασκαλίαν δὲν μεταχειρίζονται.

Εἰς τὰ σχολεῖα ταῦτα βασιλεύει μεγάλη ἀταξία· οἱ γονεῖς δὲν ὑποχρεεῖνται νὰ στέλλωσι τὰ παιδία των τακτικῶν, καὶ πολλάκις τὸ ἀμελῆσιν. Εἰς τὰς ἀπουσίας ταύτας ἀνάγκη νὰ προσθέσωμεν τὰς πολυπληθεῖς ἔορτάς, αἵτινες περιλαμβάνουν διόλκησον τὸν μῆνα τοῦ Οκτωβρίου—τὴν γενέθλιον ἡμέραν ἐκάστου μέλους τῆς πολυαριθμικῆς οἰκογενείας—τὴν πέμπτην ἑκάστης ἐβδομάδος—δεκατέσσαρας ἐκκλησιαστικὰς ἔορτάς—τὴν ὑστέραν ἐβδομάδα τῆς κρεωφαγίας—ἢ μίαν ἐβδομάδα τὸ Πάσχα, μίαν τὴν Ηεντηκοστὴν, καὶ ἄλλην μίαν τὰ Χριστογεννανα. Ἐκ τούτων ἐπεται διτὶ πολλὰ παιδία, μετὰ πολυχρόνιον εἰς τὸ σχολεῖον διατριβὴν, ἐξέρχονται αὐτοῦ ἀνίκανα εἴτε νὰ ἀναγνωσκωσιν εἴτε νὰ γράφωσιν δρῦσ. Οἱ γονεῖς ἀφίνεν τὸ τέκνον εἰς τὸ σχολεῖον ἐφ' δόσον εἶναι ὅχλη ρότερον, τὸ ἐπαίροντον δὲ εὐθὺς ὅταν ἐμπορῷ διωσδήποτε νὰ κερδήσῃ τί. Πρὸς διαῆρησιν τῶν σχολείων τούτων συνεισφέρει ἡ πόλις 16,000 λουκάτα. Ὑπάρχουν, πρὸς τούτοις, τὰ σχολεῖα τῆς εὐμεγέθους οἰκοδομῆς, καλουμένης Reclusorio, ἵτοι Βασιλικὸν Ἐλεγμονητικὸν Κατάστημα, ὅπου ὁρφανὰ καὶ γόθα ἢ οἱ πένητες πάσης ἥλικίας καὶ ἀμφοτέρων τῶν γενῶν εἰσέρχονται διὰ νὰ διδαχθῶσιν ὀφέλιμον τι ἐπιτή-

δευμα, καὶ περὶ τὰ 1,000 τέκνα ἀπολαύουν στοιχειώδη διδασκαλίαν. Εἰς τὸ σχολεῖον μέντοι ἦως τὸ δέκατον τέταρτον ἔτος, ἐπειτα μανθάνει τέχνην τινὰ, καὶ ἀπολύονται δεκαεξ ἐτῶν ἥλικιας.

Ὑπάρχουν δὲ εἰς τὴν Νεάπολιν καὶ τοια κορασίων σχολεῖα, ὑπὸ τὴν ἔξαίρετον διεύθυνσιν τῆς χῆρας βασιλίσσης, ὅπου αἱ μαθήται ὅχι μόνον διδάσκονται, ἀλλὰ καὶ πατοικοῦν. Ἔντομιμενεὶ ἀποκλειστικῶς διὰ τὰς τῶν εὐγενῶν θυγατέρας, περιέχει δὲ 100. Άνοι ἄλλα δέχονται τὰ τέκνα σεβασμίων οἰκογενειῶν μὲ τιμὴν μετρίαν. Ἡ τῶν μαθημάτων σειρὰ φθάνει μέχρι τοῦ δεκάτου τετάρτου ἔτοντος, περιλαμβάνοντα τὴν Ἰταλικὴν καὶ Γαλλικὴν διάλεκτον, γεωγραφίαν, ἴσορίαν, θρησκείαν, ἢ ἀριθμητικὴν, καθόσον κρίνεται ἀναγκαία διὰ τὰς γυναικας· ἐργόχειρα, μουσικὴν, ἴχνογραφίαν, ζωγραφικὴν, καὶ χρόνον. Ἡ χίρα βασιλίς ἐπισκέπτεται συνεχῶς τὰ καταστήματα ταῦτα, παρευρίσκεται εἰς τὰς ἐτησίους ἐξετάσεις, καὶ διανέμει τὰ βραβεῖα μὲ τὰς ιδίας αντῆς χεῖρας. Διδάσκειν προσέτι τὰς κόρας αἱ μοναχαὶ διαφόρων εἰς τὴν πόλιν μοναστηρίων. Ἐκ τούτων ἐπισημότερον εἶναι τὸ λεγόμενον, Μονὴ τῆς Μαρίας, Βασιλίσσης τῶν οὐρανῶν, εἰς τὸ δόποιον κατοικοῦν περὶ τὰ 100 κοράσια, ἢ ὅπου συνέρχονται πᾶσαν ἡμέραν ἄλλα 200. Μαθήματα κυριώτερα εἰς τὰς μονὰς εἶναι οἱ στοιχειώδεις οὐλάδοι, καὶ ἐργόχειρα.

Τὸ μέγα τῆς ἐκπαιδεύσεως ἐμπόδιον εἰς τὴν Νεάπολιν εἶναι ἡ ἔλλειψις ἀρμοδίων βιβλίων. Τα εἰσαγωγικὰ ἀναγνωστάρια εἶναι θαυμασίως ἀνάφορα. Μόλις μανθάνει ὁ παῖς τὸ ἀλφάριθμοτον, καὶ ἀπαιτεῖται νὰ ἀναγνωσκητῇ εἰς εὐχολόγια, περιέχοντα λέξεις εἰς αὐτὸν ἀκατανοήτιες. Βάλλονται ἀκολούθως νὰ ἐκστηθῆσοι κατηχήσεις ἐξίσου ἀκαταλήπτους, καὶ ἡ δικόν τι σύγχραμμα κατ' ἐρωταπόκρισιν, μὲ Ἰταλικὴν τινὰ γραμματικὴν τοῦ αὐτοῦ εἶδοντος. Ἀλλα στοιχειώδη βιβλία δὲν ὑπάρχουν, βιβλία δὲ ἀναγνωσεως διὰ τὴν νεολαίαν λείπουν ὀλότελα. Αἱ ψηφλότεραι τάξεις ἀνάγκη νὰ τὰ μεταφέρωσιν ἀπὸ τὸ βόρειον τῆς Ἰταλίας, καὶ νὰ πληρώνωσι δασμὸν ἐν τέταρτον τοῦ Λιστήλου δι' ἔκαστον τόμον εἰς δύδοον. Λέγεται διτὶ εἰς μόνον βιβλιοπώλης ἐπεχείρησε νὰ τυπωσῃ βιβλία παιδαγωγικά.

Ἐὰν λογαριάσωμεν τοὺς μαθητευομένους εἰς τὰ ιδιαίτερα σχολεῖα καὶ εἰς τὰ μοναστήρια ὡς 1,400, θέλομεν ἔχειν εἰς τὴν βασιλεύοντα Νεάπολιν 6,000 τέκνα ὑπὸ διδασκαλίαν, ἵγουν 1 μόνον εἰς 60 τῶν κατοικῶν, ἥ 1 εἰς 15 τῶν μη δεκαπενταετῶν! Ἐὰν δὲ εἰς τὰς πρωτεύουσας

ηναι τοιαύτη τῆς παιδείας ἡ κατάστασις, ὅποια πρέπει νὰ ἥγαι εἰς τὰς κωμοπόλεις καὶ τὰ χωρία, ὅπου λείπουν δόλοτελῶς τοιαῦτα καταστήματα δημοσίου καὶ μερικῆς μεγαλοδωρίας!

Εἰς τὸ βόρειον τῆς Ἰταλίας, ἐπὶ τοῦ ἐναντίου, χαίρει τις βλέπων ὅτι τὰ τῆς παιδείας προβάνουν ταχέως εἰς τὸ καλήτερον. Ἡ ἑπικρατοῦσα εἰς τὴν Γερμανίαν φιλομάθεια ἡ καλοκάγαθία τῷ μακαρίτε τῆς Ἀβστρίας αὐτοκράτορος παρεκίνησαν τοὺς Ἀουστριακοὺς ἀντιβασιλεῖς καὶ τὸν μέγαν Δούκα τῆς Τοσκάνας, δόσις συνέχεται μὲ τὴν αὐλὴν τῆς Βιέννης, νὰ θεωρῶσι τοῦ λαοῦ τὴν ἐκπαίδευσιν μὲ πολὺ περισσοτέραν ἐλευθεριότητα καὶ κλίνιν παρὰ τῶν λοιπῶν μερῶν τῆς Ἰταλίας οἱ κυρίαρχοι. Ὁδεν εἰς τὴν Δομβαρίδιαν καὶ Τοσκάναν εσυστήθησαν ἀλληλοδιδακτικὰ καὶ ηγιακὰ σχολεῖα, τὰ ὅποια ἔξακολουθοῦν νὰ ἀκμάζωσι καὶ νὰ ἐλκύνωσι τὴν εἴναιαν τῶν κατοίκων ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον. Μᾶς χαροποιεῖ δὲ ὅτι οἱ μὲ τόσον ἀγαθὴν εἰρασιν συστήσαντες ηγιακὰ σχολεῖα εἰς τὸν βορρᾶν, ἐπέτυχαν νὰ συστήσωσιν ἐν καὶ εἰς τὴν Ῥώμην, μὲ τὴν ἔγκρισιν τῆς κυβερνήσεως. Καὶ οἱ Ιταλιανοὶ δὲ τεχνέται, ἐκ τῶν ὅποιων ἴκανοι διατρίβουν εἰς τὴν πόλιν αὐτῆν, ἐπροβλέφθησαν ἀπὸ σχολείον διὰ τὰ τέκνα των, εἰς τὸ ὅποιον θέλουν εἰσθαι ἐλεύθερα τῶν ἀπελῶν, καὶ ὑποσχέσεων, καὶ μικρῶν καταδιωγμῶν, τὰ ὅποια μετεχειρίζοντο κατ' αὐτῶν οἱ Λατίνοι, χάριν προσήλυτισμοῦ, δταν ἐστέλλοντο εἰς τὰ κοινὰ τῆς πόλεως σχολεῖα. Ὡς πρὸς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην ὅμως μᾶς ἐνθαρρύνει μάλιστα τὸ πρό μικροῦ συστηθὲν ‘Ημερολόγιον’ Ἐκπαιδεύσεως, εἰς τὸ βόρειον τῆς Ἰταλίας, ἐκδιδόμενον ὑπὸ ιερέως Λατίνου, καὶ ἵκανον εἶχον συνδρομητάς. Συγγράφεται μὲ διάθεσιν ἔξαιρετον, καὶ μὲ πολλὴν δύναμιν, ὡς καὶ ἐλευθεριότητα· ἢ, ἀν δὲν ἐμποδισθῇ, θέλει χρησιμεύσειν τὰ μέγιστα τόσον εἰς τὰς οἰκογενείας, δσον εἰς τὰ σχολεῖα τῆς χώρας αὐτῆς.

ΦΙΛΟΜΑΘΕΙΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ.—Ἡ Ἑλλὰς τρόποντι ἥγαπτε πάντοτε καὶ ἐτίμησε τὴν σοφίαν καὶ δημοσίᾳ καὶ ἀτομικῶς. Εἰς τὴν Ῥώμην ἥσαν ναοὶ τῆς τύχης, ἀλλ’ εἰς τὴν Ἐλλάδα τῆς σοφίας καὶ τῶν μουσῶν. Πτωχεία δὲ, καὶ πεφιρφόνησις, καὶ ἀμάθεια, καὶ προλήψεις, καὶ δεισιδαιμονία, δὲν ἥδυνθησαν, τοσούτους αἰῶνας συναγωνιζόμεναι, νὰ εξαλείψωσι τὸ προγονικὸν τοῦτο καὶ ἐμφυτὸν αἰσθῆμα τῆς φιλομάθειας, οὐδὲν ἔλειψαν ποτὲ, ὡς εἰς τὰ δλλα ἔθνη, νὰ ἐκλάμψωσι σπινθῆτες ἐκ τοῦ σκότους. —ΒΑΜΒΑΣ.

ΧΑΡΑΚΤΗΡ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.—*Παντοῦ καὶ πάντοτε, λέγει ὁ Ἀγγλαμερικανὸς περιηγητὴς Λεδυάρδος, ἡ ὥρα τὰς γυναικας πολιτικὰς, φιλόφρονας, φιλανθρώπους. Εἰς γυναικα, εἵτε πολιτισμένην εἴτε ἀγρίαν, δὲν ἔδιεύθυνα ποτὲ εὐπρεπεῖς καὶ φιλικοὺς λόγους, χωρὶς νὰ λάβω εὐπρεπῆ καὶ φιλικὴν ἀπόκρισιν. Τοὺς ἄνδρας ἥνδρα πολλάκις πολὺ διαφόρους. “Οπου καὶ ἀν ἐπειρπλανήθην, εἰς τὰς ἀκάρπους πεδιάδας τῆς ἀφιλοξένου Λανίας, εἰς τὴν φιλάρετον Σβεκίαν, εἰς τὴν παγωμένην Λαπονίαν, τὴν ἄγροικον Φιννίαν, τὴν ἀχαρακτήριστον Ῥωσίαν, καὶ τὰς ἐκτεταμένας περιοχὰς τοῦ νομαδικοῦ Ταρτάρου, παντοῦ, πεινασμένον, διψασμένον, ψυχρὸν, ὑγρὸν, η ἀσθενή, μ’ ἐπειρπιούθησαν φιλοφρονέστατα αἱ γυναικες. Εγίνοντο δὲ τόσον εὔμενῶς καὶ προθύμως αἱ πράξεις αὗται, δστε πᾶν δ, τι μ’ ἔδιδαν καὶ πᾶν δ, τι μ’ ἔκαμναν εἰχε διπλῆν τὴν χάριν.*

ΕΙΣ Τὸ Θέατρον τοῦ Ὁρφέως, συνηθροίζοντο τὰ κτήνη ὅλα καὶ πτηνά, καὶ, λημονοῦντα καθέν τὴν ίδιαν αὐτοῦ ὄφειν, ἄλλα τῆς ἀφαγῆς, ἄλλα τοῦ κυνηγίου, καὶ ἄλλα τῆς μάχης, ἐστεκαν εἰρηνικῶς ὅλα ὅμοι, ἀκροαζόμενα τοὺς σκοποὺς τῆς κιθάρας. ὁ ἥχος τῆς ὅποιας μόλις ἐπαυεν, η κατεπνίγετο ἀπὸ τρανότερον τινὰ θόρυβον, καὶ καθέν κτῆρος ἐπανήρχετο εἰς τὴν ίδιαν αὐτοῦ φύσιν. Τὸ Θέατρον αὐτὸν προσφυῶς εἰκόνιζε τὴν φύσιν καὶ κατέστασιν τῶν ἀνθρώπων, οἵτινες γέμουν ἀγρίων, ἀκαταδαμάστων ἐπιθυμιῶν κέρδους, ἡδονῆς, ἥ ἐκδικήσεως, καὶ καθ’ ὅσον μὲν δίδουν ἀκόδασιν εἰς τοὺς νόμους καὶ τὴν θρησκείαν, καὶ ἡδέως πως μαλάσσονται ἀπὸ τὴν εὐγλωττίαν καὶ πειθὼ τῶν βιβλίων, τῶν διδαχῶν, καὶ τῶν δημηγοριῶν, κατὰ τοσοῦτον διατηρεῖται ἡ εὐταξία καὶ εἰρήνη τῆς κοινωνίας· ἀλλ’ ἐὰν παύσωσι τὰ δργατα ταῦτα, ἥ ἐὰν στάσις καὶ πολύβος τὰ κάμωσι πλέον να ἀγή ἀκούωνται, τὰ πάντα καταντοῦν εἰς ἀναρχίαν καὶ πολλὴν σύγχυσιν.—ΒΑΚΩΝ.

ΓΙΝΕΣΘΕ ΔΕ ΠΟΙΗΤΑΙ ΛΟΓΟΥ.—*Πτωχὴ τις γυνὴ ἥκουσε μίαν διδαχὴν, εἰς τὴν ὅποιαν παριστάνετο πόσον μέχρι ἔγκλημα είναι νὰ μεταχειρίζεται τις ἀδικαζόμενα καὶ μέτρα κατενύχθη δὲ πολύ. Τὴν ἐπανύον, περιερχόμενος τοὺς ἀκροατάς του ὁ ιεροκήρυξ, ἐπεσκέψθη καὶ τὴν γυναικα μεταξὺ πολλῶν ἄλλων τὴν ἥρωτηρος καὶ τι ἐνθυμεῖτο ἐκ τῆς ὁμιλίας του. ‘Τίποτε, κύριε, ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ, ‘διότι ἔχω μημενικὸν ἀθλιέστατον. ἐν μόνον πρᾶγμα δὲν ἔλησμόνησα· ἐνθυμήθην νὰ κατέσω τὸ κοιλόν μου.*